

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 56. An licitum sit celebrare sine calceis, cum pileolo, ficto capillitio,
baculo, annulo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

cent, licet posse celebrari etiam ex sola devo-
tione.

396. §. 5. Profana candelabra possunt in Missa
adhiberi. Quod si desint candelabra, satis est
adesse lumen, quia candelabra requirunt no-
ratione sui, sed ob lumen, Pasq. q. 721.

397. §. 6. Nequidem est veniale lumine extinto
recitare Evangelium S. Joannis, probabile enim
est non esse partem Missæ, cum dicatur post, ita
Missa est, Quarti & alii: Oppositum tamen etiam
est probabile, hinc sub veniali requiretur saltem
unum lumen.

398. §. 7. Quando distribuitur Communio, sub
veniali ardere debet lumen, ut dictum est p. I.
n. 489. Nullum tamen est peccatum non accen-
dere specialem candelam post *Sanctus*, vel sub
elevatione, Sporer n. 384.

399. Q. 56. An licitum sit celebrare sine calceis, cum
pileolo, ficto capillatio, baculo, annulo. R. §. 1. Ru-
brica prescribit, ut celebrans sit calceatus. Non
esset tamen mortale celebrare nudis pedibus,
Bonac. Aversa q. 11. f. 13. §. Septimo. contra Sily.
Imo nec veniale urgente necessitate vel ratio-
nabili causâ, Pasq. q. 824. Gob. t. 3. n. 386. Spore
n. 416. Et sufficit esse indutum crepidis.

400. §. 2. Celebrans debet esse capite nudus, Cap.
Nullus Episcopus, De consecr. dist. 1. Putat ta-
men Ledesma non fore mortale legere tecto ca-
pite; quod Diana & Spor. putant probabile,
aliquali tantum causâ subsistente: Sily. autem
dicit ex rationabili causa esse licitum: hinc Vajg.
dicit omnes Sacerdotes, etiam Religiosos, in
Polonia tegere caput usque ad consecrationem;
ad quod Suar. Fill. Rodriq. Laym. Bonac. & alii
cum Spor. requirunt licentiam Episcopi vel Pra-

lati,

lati, sed *Gav. Aversa* §. Tandem. & alii dicunt neminem jam posse ad hoc dare licentiam præter Papam. Apud Chinenses tamen licitum est teeto capite, quia detergere est probosum, & tegere est signum honoris, *Præp. Tamb. Verj.* Quod si quis apud nos omnino sine gravi incommendo non posset aliter celebrare, tegere posset usque ad Consecrationem, & rursum post Communionem peractam, *Nav. Dicast. Gob.* n. 383. In dubio tamen de sufficientia causæ, dicit *Verj.* solum Papam posse dispensare, nam in Missali ius-*su Urbani VII.* reformato sic habetur, *nemo au-*
deat uti pileolo in celebratione Missæ sine expressa li-
centia Sedis Apostolicæ, non obstante quacunque
contrariâ consuetudine.

§. 3. *Verj. t. 8. a. 8.* dicit peccari mortaliter, 401.
si celebretur cum capillito ficto sive perruca,
sed de hoc dubitat *Pasq. q. 832.* affertq; rationes
pro eo, quod liceat in casu necessitatis vel ra-
tionabilis causæ, quia cum tali capillito salvatur
honor exterior, nam quisque ita tectus loquitur
cum Rege vel Cæsare. Quidquid sit de ratione
ista, saltem hoc iam est prohibitum per *Innoc. XI.*
cujus Decretum in hac Diœcesi Coloniensi sic
promulgatum est.

Cum informato non ita pridem & consulto
S.D.N. Papâ *Innoc. XI.* super rationibus & mo-
tivis, quare usus comarum adscititiarum in
hisce rigidioribus partibus saltem apud illos,
qui de S. Sedis Apostolicæ seu Legatorum ejus
aut Episcoporum Diœcesanorum vel Vicario-
rum eorundem licentia longo temporis inter-
vallo illis usi, iisdem sine præsenti valetudinis
discrimine deinceps carere non posse dignoscen-
tur, modo & formâ juxta Edictum sub 14.

Tom. VI.

O

Mensis

Mensis Decembris anni novissimè lapsi præscriptis tolerandus videretur, ejusdem suæ Sanctitatis hinc residenti Legato Illustriss. & Reverendiss. Archi-Episcopo Damasco renuntium fuerit, non esse mentem Sanctitatis suæ, quod Nuntiis Apostolicis aut Episcopis liceat licentiam Sacerdotibus concedere ejusmodi comas in actu celebrationis gestandi: Hinc justissimis sanctiss. Patris nostri monitis devotissimè in omnibus obsequendo, revocatis cum hoc quibuscumque aliis etiam post emanatum prætactum Edictum obtentis licentiis aut concessionibus seu earum declarationibus, monentur omnes & singuli harum tenore seriò ac paternè in Domino, ut memores humilitatis & reverentiæ tam tremendo mysterio debitæ, Sacrificio Missæ aut Altari Dei nonnisi detecto ac nudato capite assistere præsumant, idque sub poena suspensionis à divinis officiis, aliisque juxta superius Edictum, cuius tenor in reliquis quoque quoad vestium prohibitarum, annulorum, comæ & coronæ etiam Sub- & Diaconalibus Ordinibus proportionatæ gestationem exactius quam habetenus ubique observabitur. Signatum Colonia die 21. Martii 1689.

Joannes Henricus Anethan. Episc. Hierap. Suffrag. & Vicarius Generalis Colonienfis.

Non obstantibus illis, videmus quotidie Sacerdotes celebrantes in capillitio ficto, qui putant se per hoc satisfacere conscientiæ, si ita celebrent habitu judicio unius vel alterius prudenter Medici, quod aliter non possint absque periculo gravis incommodi.

402. §. 4. Poteſt quis uti baculo, ſi ita ſit debilis, ut non poſſit celebraſre, niſi quandoque illi in-

nixus

nexus, nulla enim lex vel consuetudo vim legis obtinet id prohibet, *Vasq. Dicast. Gob.* n. 385; addens n. 745. si quis ita vertigine laboret, ut nequeat stare, nisi Altari innitatur utrâque manu vel alterutro brachio aut cubito, posse nihilominus privatim celebrare, non autem publicè, nisi ex necessitate.

§. 5. Usus annuli in Missa prohibitus est à S. Congreg. Protonotariis non participantibus speciale privilegium; item quibusvis Doctoribus & Canonicis Cathedralibus, etiam in dignitate constitutis, *Gav. p. 2. t. 1. n. 6.* Et hæc prohibitio renovata est in Synodo Colon. Anno 1662. pag. 89. etiam respectu Præpositorum, Archi-Diaconorum, Decanorum. Vide tamen dicenda n. 2075.

Q. 57. Quid circa campanulam in Missa & campanas templi sit notandum. Bz. seqq. §. 1. Campanula in Missa non benedicitur: Et illâ non datur signum tempore concionis, nec nisi ad Sanctus & utramque Elevationem.

§. 2. Docet *Silv. p. 1. v. Campana*, non esse 405. licitum uti campanis benedictis ad monendum populum de re profana, v. g. quod malefactor sit educendus ad supplicium, quia videtur indecens rem sacram adhibere ad usum profanum: sed necessitas excusat, si desit aliis modis manifestandi aliquid populo, hinc passim fit, ut pulsetur campanâ in signum inchoandi vel finiendi laboris pro vindemia, item in signum orti incendi, adventantium militum &c.

§. 3. Aversa q. 11. f. 13. §. *Sextù docet Abbatess pontificalia exercentes habere facultatem benedicendi campanas etiam pro Ecclesiis extraneis, uti de aliis sacris vasis dictum est n. 353.*